

TEHNIČNA DOKUMENTACIJA ZA JAVNI RAZPIS

Omogočanje multimodalne mobilnosti oseb z različnimi oviranostmi Izvedba naloge v letu 2020 in 2021-Spletna dostopnost in prenos znanja za ranljive skupine v Sloveniji

UVOD- IZHODIŠČA

V Sloveniji glede na celotno prebivalstvo živi več kot 15 % otrok, starih do 14 let, **več kot 20 % prebivalcev je starejših od 65 let** in 8,5 % celotne populacije se uvršča med invalidne osebe (podatki Statističnega urada Republike Slovenije, 2018). Iz rezultatov je razvidno, da se skoraj **45 % slovenskega prebivalstva uvršča med bolj ranljive skupine udeležencev v prometu**. Odstotek se bo z leti glede na staranje prebivalstva še stopnjeval, nenazadnje bomo storitve za omogočanje multimodalne mobilnosti potrebovali vsi, ki se bomo kot generacija starejših soočali z različnimi funkcionalnimi oviranostmi.

Omogočanje multimodalne mobilnosti ni samoumevno, zato je vsebina naloge usmerjena v reševanje problematike **»neodvisne in varne« mobilnosti ranljivih skupin**. Eden od osnovnih pogojev za bolj samostojno mobilnost je omogočiti predhodno načrtovanje poti s pomočjo redno ažuriranih podatkov, v ta namen pa je potrebno razviti podporno infrastrukturo (storitve in izdelke za pomoč pri orientaciji, navigaciji, itd.).

Z vzpostavitvijo in standardizacijo **enotnega državnega sloja podatkov o mobilnosti ranljivih skupin**, ki omogoča celovit pregled podatkov za obravnavane ranljive skupine na območju Slovenije, želimo ozavestiti še nerešene probleme ranljivih oseb predvsem iz vidika **fizične in informacijsko-komunikacijske dostopnosti**. To je nenazadnje njihova temeljna pravica, zapisana tudi v Evropski strategiji o invalidnosti za obdobje 2010 – 2020: obnovljena zaveza za Evropo brez ovir«, Bruselj 15.2010, in Konvenciji ZN o pravicah invalidov, Zakon o ratifikaciji Konvencije o pravicah invalidov in Izbirnega protokola h Konvenciji o pravicah invalidov (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 10/08).

Pomembno vlogo pri vzpostavitvi in pomenu izobraževanja t.i. podpornega okolja invalidnih in drugih ranljivih oseb imajo **država ter lokalna skupnost** v sodelovanju z invalidskimi in drugimi organizacijami ter predstavniki ranljivih skupin, kot tudi tehnološka podjetja, vrtci in šole pri prenosu znanj.

VSEBINA NALOGE

Naloga »Omogočanje multimodalne mobilnosti oseb z različnimi oviranostmi« je večletna naloga, ki se nadaljuje v letu 2020 in 2021. Cilj projekta 2020/2021 predstavlja nadaljevanje aktivnosti za **širitev in vzdrževanje enotnega državnega sloja** za mobilnost ranljivih skupin, ki vključuje standardizacijo zajema in obdelave podatkov na pilotnih občinah za novo vključeno ciljno skupino **starejših**, vključitev novih občin v projekt ter razvoj sistema vzdrževanja zajetih podatkov na podlagi participativnih metod.

Redno vzdrževani in usklajeni podatki so skupaj s predhodno razvitim pregledovalnikom o dostopnosti prostora osnova za razvoj t.i. podporne infrastrukture, ki bo omogočena v sodelovanju z občinami in razvijalci storitev oz. tehnoloških rešitev. Skladno s tem namenom bo pripravljen predlog razvoja pilotne Koroške regije na področju mobilnosti ranljivih skupin in izvedba operativnih rešitev za doseg bolj varnega gibanja ranljivih skupin v prometu.

Izredno pomembno vlogo projekta nosi tudi promocija in prenos znanj, ki vključuje vzpostavitev vloge ambasadorjev in vključitev gospodarskega sektorja v projekt, izobraževalne delavnice in promocijske dogodke po celotni Sloveniji, predvsem po večjih občinah ter razvoj kazalnikov.

Vsebine projekta v letu 2020 in 2021 so naslednje:

- izdelava in dopolnitev metodologije zajema ter vzdrževanje sistema,
- vključevanje novih občin,
- povezovanje občin na nivoju regije,
- razvoj izdelkov in storitev,
- informiranje, promocija in prenos znanj,
- predlog za vzpostavitev službe za mobilnost ranljivih skupin.

Naloga je razdeljena v naslednje delovne sklope:

1. Izdelava metodologije

Sklop zajema vsebinska in tehnična navodila za pripravo modelov inicialnega zajema novo vključenih ciljnih skupin. Ti bodo testirani v večjih občinah po Sloveniji. Obstoječi modeli inicialnega zajema ter model spletne dostopnosti bodo preverjeni ter po potrebi dopoljeni. Pripravila se bo metodologija za pripravo kazalnikov spremljanja mobilnosti ranljivih skupin, s poudarkom na starejših, po večjih slovenskih občinah. Ta metodologija bo vključena v obstoječe modele sistema ocenjevanja dostopnosti občin in bo upoštevala zahteve naročnika in strokovnega sveta ocenjevanja občin. Obseg nalog je naslednji:

- izdelava metodologije prilagajanja vsebin spleta za starejšo populacijo,
- testiranje metodologije na pilotnem primeru občine,
- vzpostavitev metodologije za pripravo kazalnikov spremljanja spletne dostopnosti ranljivih skupin, s poudarkom na starejših, po občinah.

Rezultati:

- izdelana metodologija za starejšo populacijo za spletno dostopnost,
- izveden test za starejše na pilotnem primeru občine,
- predlog kazalnikov za spremljanje spletne dostopnosti ranljivih skupin po občinah.

2. Vključitev novih občin in povezovanje na nivoju regije

Poglavje zajema plan širitve zajema podatkovnega sloja po občinah v Sloveniji, s poudarkom na regionalnem razvoju in testiranju modela **na primeru Koroške regije**. Za regijo se bo pripravilo tudi analize dostopnosti občinskih spletnih strani v regiji, ki bodo utemeljena na Priporočilih za dostopnost spletnih vsebin 2.1 (Web Content Accessibility Guidelines 2.1) in priporočilih za nadaljnjo implementacijo spletne in informacijske dostopnosti za posredovanje podatkov o fizični dostopnosti občin. Obseg nalog je naslednji:

- Analiza dostopnosti spletnih strani občin in izdelava priporočil za nadaljnjo implementacijo spletne in informacijske dostopnosti na ravni regije,
- Analiza priporočil WCAG 2.1, ki naslavljajo dostopnost mobilnih aplikacij in spletno dostopnost za starejše uporabnike;
- Analiza obstoječih praks spletne in informacijske dostopnosti za novo pridruženo ciljno skupino projekta - starejše na izbranem testnem območju pilotne regije (Koroška),
- Raziskava in nabor referenčnih mednarodnih in nacionalnih primerov dobrih praks spletne in informacijske dostopnosti za varno mobilnost na ravni regijskega povezovanja, s primeri dobrih praks povezovanja občin na spletu;
- Analiza obstoječih mednarodnih in nacionalnih praks omogočanja spletne dostopnosti za novo pridruženo ciljno skupino projekta: starejši (starost 65+);

Rezultati:

- poročila analiz dostopnosti posameznih spletnih strani novo pridruženih občin glede na WCAG 2.1,
- poročilo raziskave in nabor referenčnih mednarodnih in nacionalnih primerov dobrih praks spletne in informacijske dostopnosti za varno mobilnost na ravni regijskega povezovanja, s posameznimi primeri dobrih praks povezovanja občin na spletu;
- nabor priporočil za implementacijo spletne in informacijske dostopnosti na ravni pilotne regije glede na WCAG 2.1;
- poročilo analize dostopnosti spletnih strani občin in izdelava priporočil za nadaljnjo implementacijo spletne in informacijske dostopnosti na ravni regije,
- poročilo analize obstoječih praks spletne in informacijske dostopnosti za novo pridruženo ciljno skupino projekta - starejši na izbranem testnem območju pilotne občine;
- poročilo analize obstoječih mednarodnih in nacionalnih praks omogočanja spletne dostopnosti za novo pridruženi ciljni skupini projekta - starejši (starost 65+);

3. Razvoj novih storitev

Vsebina zajema predstavitev novih tehnoloških rešitev na področju spletne dostopnosti ter novih nadgrajenih predlogov prenosa znanja na ciljne skupine:

- razvoj in implementacija spletne dostopnosti pri razvoju novih orodij in izdelkov: dostopnost spletnih in mobilnih aplikacij po priporočilih WCAG 2.1;
- razvoj storitev: izobraževalne delavnice za občinske predstavnike, za predstavnike ciljnih skupin projekta s poudarkom na starejših ter za tehnične izvajalce in razvijalce spletnih in mobilnih aplikacij za posredovanje podatkov o fizični dostopnosti na ravni regije ali/občine končnim uporabnikom - priprava ključnih vsebin,
- Razvoj in izvedba testiranja pilotne metodologije za omogočanje, implementacijo ter vzdrževanje ustrezne dostopnosti novih spletnih in mobilnih orodij (spletnih in mobilnih aplikacij) po priporočilih WCAG 2.1 na ravni občin in pilotne regije;

Rezultati:

- Poročilo o razvoju in izvedbi testiranja pilotne metodologije za omogočanje, implementacijo ter vzdrževanje ustrezne dostopnosti novih spletnih in mobilnih orodij (spletnih in mobilnih aplikacij) po priporočilih WCAG 2.1 na ravni pilotne regije;
- izbor vsebin za izobraževalne delavnice za občinske predstavnike, za predstavnike ciljnih skupin projekta s poudarkom na novi skupini starejših ter za tehnične izvajalce in razvijalce spletnih in mobilnih aplikacij,
- prikaz izbranih kazalnikov na spletnem mestu dostopnost-prostora.

4. Informiranje, organizacija, izobraževanje in promocija

Poglavje zajema izdelavo in testiranje komunikacijskega načrta na ravni pilotne regije (Koroške) ter informiranje in promocijo projektnih aktivnosti v občinah, ki v projektu že sodelujejo. Komunikacijski načrt bo zajel tudi intenzivno medijsko promocijo projekta in njegovih aktivnosti na nacionalni, regionalnih ter lokalnih ravneh. Predvideni so promocijski dogodki za pridobivanje sodelovanja novih občin kot tudi izobraževalne delavnice za predstavnike že vključenih občin. Slednji bi bili namenjeni predvsem dialogu in diskusiji med izvajalci projekta in udeleženci, ki bi lahko izmenjali mnenja o predvidenih rezultatih, ki jih lahko projektni deležniki javnega, nevladnega in gospodarskega sektorja v sodelujočih občinah pričakujejo ter o predlogih za sodelovanje na področju omogočanja in vzdrževanja fizične in IKT dostopnosti, vključno z dostopnostjo občinskih spletišč po priporočilih WCAG 2.1. Na dogodke in delavnice bo v obdobju 2020/ 2021 vabljenih več deležnikov, s poudarkom na vključevanju zainteresiranega gospodarskega sektorja, lokalni javnih ustanov ter nevladnih organizacij, s poudarkom na organizacijah, ki vključujejo novo ciljno skupino projekta: lokalna in regijska društva upokoencev Slovenije.

Promocija projekta bo usmerjena tudi na regionalna območja, kar zahteva nadgradnjo metodologije pristopa. Obseg nalog je naslednji:

a) Informiranje in promocija:

- Izdelava komunikacijskega načrta na lokalni in regionalni ravni ter njegova testna izvedba: (obveščanje in pošiljanje vabil udeležencem dogodkov, vzdrževanje komunikacije z vsemi udeleženci, participativne metode vključevanja – spodbujanje predlogov in iniciativ s strani udeležencev, priprava gradiva za udeležence):
 - obstoječe občine:
 - določitev ciljnih skupin: nabor predstavnikov lokalnega in regionalnega javnega, nevladnega ter gospodarskega sektorja;
 - priprava metodoloških orodij za komunikacijo: (čas, naloge, vloge, proces dela, vključevanje novih akterjev) predhodno obveščanje o projektu in dogodku, pošiljanje vabil in potrjevanje prisotnosti udeležencev, priprava informativnih gradiv za udeležence, postavitve in potrjevanje poteka dogodka, dogovor z zunanjimi izvajalci za prostor, opremo in pogostitev za udeležence po dogodku;
 - novo vključene občine

- določitev ciljnih skupin: nabor predstavnikov lokalnega in regionalnega javnega, nevladnega ter gospodarskega sektorja;
 - priprava metodoloških orodij za komunikacijo: (čas, naloge, vloge, proces dela, vključevanje novih akterjev) predhodno obveščanje o projektu in dogodku, pošiljanje vabil in potrjevanje prisotnosti udeležencev, priprava informativnih gradiv za udeležence, postavitvev in potrjevanje poteka dogodka, dogovor z zunanjimi izvajalci za prostor, opremo in pogostitev za udeležence po dogodku;
- izdelava izvedbenega načrta komunikacije na ravni regije in testiranje:
 - določitev ciljnih skupin: nabor predstavnikov lokalnega in regionalnega javnega, nevladnega ter gospodarskega sektorja;
 - priprava metodoloških orodij za komunikacijo: predhodno obveščanje o projektu in dogodku, pošiljanje vabil in potrjevanje prisotnosti udeležencev, priprava informativnih gradiv za udeležence, postavitvev in potrjevanje poteka dogodka, dogovor z zunanjimi izvajalci za prostor, opremo in pogostitev za udeležence po dogodku; (čas, naloge, vloge, proces dela, vključevanje novih akterjev)
 - izdelava izvedbenega načrta komunikacije na nacionalni ravni in testiranje:
 - določitev ciljnih skupin: nabor lokalnih, regionalnih in nacionalnih medijev;
 - priprava metodoloških orodij za komunikacijo (čas, naloge, vloge, proces dela, vključevanje novih akterjev): nabor lokalnih, regionalnih in nacionalnih medijev, predhodno obveščanje medijev o projektnih aktivnostih in načrtovanih promocijskih dogodkih, komunikacija z mediji - dogovarjanje za različne oblike prispevkov in poročanje z dogodkov, pošiljanje poročil za medije o izvedenih občinskih in regionalnih dogodkih;
 - izdelava izvedbenega načrta promocije skozi kazalnike mobilnosti ranljivih skupin in testiranje: promocija dosedanjih rezultatov projekta na lokalnih in regionalnih promocijskih dogodkih, poročanje o dosežkih projekta v medijskih prispevkih, izpostavljanje vloge ciljnih skupin projekta in kaj so jim rezultati projekta doslej že omogočili;
 - vzpostavitev vloge ambasadorjev (čas, naloge, vloge, proces dela, vključevanje novih akterjev): nabor oseb, ki bi bile ustrezne, vzpostavljanje komunikacije z njimi, priprava njihovega komunikacijskega okvira, dogovarjanje o njihovi vlogi pri projektu in na posameznih promocijskih dogodkih, komunikacija z mediji za njihovo predstavitev in promocijo projekta, testno uvajanje vloge ambasadorja;

Rezultati:

- Promocijski komunikacijski načrt,
- medijske objave na nacionalni, regionalni in lokalni ravni;

- poročilo o izvedbi metodologije in načrta komunikacije na nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter testiranje,
- poročilo o vzpostavitvi vlog ambasadorjev,
- promocijski material.

b) Organizacija in izvedba izobraževalnih delavnic

- priprava izvedbenega načrta izobraževalnih delavnic in dogodkov ter testna izvedba:
 - izvedba izobraževalnih delavnic za obstoječe občine;
 - določitev ciljnih skupin: nabor predstavnikov lokalnega in regionalnega javnega, nevladnega ter gospodarskega sektorja;
 - priprava metodoloških orodij za komunikacijo: (čas, naloge, vloge, proces dela, vključevanje novih akterjev) predhodno obveščanje o projektu in dogodku, pošiljanje vabil in potrjevanje prisotnosti udeležencev, priprava informativnih gradiv za udeležence, postavitve in potrjevanje poteka dogodka, dogovor z zunanjimi izvajalci za prostor, opremo in pogostitev za udeležence po dogodku;
 - izvedbe promocijskih dogodkov za zainteresirane večje občine po Sloveniji;
 - določitev ciljnih skupin: nabor predstavnikov lokalnega in regionalnega javnega, nevladnega ter gospodarskega sektorja;
 - priprava metodoloških orodij za komunikacijo: (čas, naloge, vloge, proces dela, vključevanje novih akterjev) predhodno obveščanje o projektu in dogodku, pošiljanje vabil in potrjevanje prisotnosti udeležencev, priprava informativnih gradiv za udeležence, postavitve in potrjevanje poteka dogodka, dogovor z zunanjimi izvajalci za prostor, opremo in pogostitev za udeležence po dogodku;
- priprava promocijskega materiala in izobraževalnih gradiv: vsebinska konceptualizacija, izvedba, oblikovanje, tisk in diseminacija gradiv na dogodkih;
- analiza odziva udeležencev delavnic in dogodkov: spletni anketni vprašalnik, ki je posredovan vsem udeležencem po dogodku;

Rezultati:

- plan izvedbe izobraževalnih delavnic za obstoječe občine,
- plan izvedbe promocijskih dogodkov za zainteresirane večje občine po Sloveniji,
- poročilo o izvedbi izobraževanj in dogodkov na izbranih testnih območjih,
- izobraževalna gradiva, promocijski material,
- poročilo za vsak izveden dogodek - analize odziva udeležencev delavnic in dogodkov.

Ljubljana, 5.10.2020